

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **P.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej F., so sídlom v B., v mene ktorej koná doc. JUDr. B., PhD., advokát a konateľ, proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná **M.**, so sídlom v B., o **náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 177/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC 348/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolacie konanie **z a s t a v u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa podala 27. septembra 2012 na Okresnom súde Bratislava III žalobu, ktorou sa voči žalovanej domáhala náhrady majetkovej a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). V žalobe medziiným uviedla, že predmetnú ujmu jej spôsobil nesprávnym úradným postupom Okresný súd Bratislava III, preto jeho sudcovia nemôžu danú vec prejednať a rozhodnúť. Vzhľadom na to žiadala, aby Krajský súd v Bratislave rozhodol o prikázaní tejto veci inému súdu toho istého stupňa (§ 12 ods. 1 O.s.p.).

Okresný súd Bratislava III majúci za to, že obsahom žaloby v uvedenej časti je námietka zaujatosti sudcov tohto súdu, predložil spis po ich vyjadrení sa k argumentácii žalobkyne na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Krajský súd v Bratislave uznesením z 29. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC 348/2012, rozhodol, že JUDr. N., sudkyňa Okresného súdu Bratislava III, je vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci; ostatných sudcov tohto súdu uvedených v prvom výroku uznesenia nevyhlúčil z prejednávania a rozhodovania v danej veci. V odôvodnení uviedol, že s výnimkou sudkyne JUDr. N. nezistil žiadnu z okolností podľa § 14 ods. 1 O.s.p., ktorá by bola dôvodom na vylúčenie ostatných sudcov. Zo spisu ani nevyplývali žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali pravdivosť ich vyjadrenia k námietke zaujatosti. Sudkyňu JUDr. N. krajský súd vylúčil z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom k tomu, že v namietanom exekučnom konaní vydala poverenie na vykonanie exekúcie, teda žalobkyňa namietala nesprávnosť postupu práve tejto sudkyne.

Uznesenie krajského súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.). V bližšom odôvodnení uviedla, že Okresný súd Bratislava III vystupujúci v minulosti ako súd exekučný, ktorý uskutočnil voči žalobkyni nesprávny úradný postup, sa stal súdom rozhodujúcim o náhrade škody, čo je neprípustné. Pridelením veci niektorému zo sudcov tohto súdu by bolo porušené právo žalobkyne na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom, pretože podľa rozvrhu práce na súde neexistuje sudca, ktorý by nebol vo veci zaujatý. Napriek tomu krajský súd nevyhlúčil sudcov z prejednávania a rozhodovania danej veci, čím bolo porušené právo žalobkyne podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (právo na súdnu ochranu, na zákonného sudcu a právo na prerokovanie veci nestranným súdom) a základné právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, teda právo na nestranný súd zriadený zákonom.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po preskúmaní dovolania zistil, že nie sú splnené procesné podmienky na vecné preskúmanie napadnutého rozhodnutia v dovolacom konaní.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu, ktorým Krajský súd v Bratislave rozhodol podľa § 16 ods. 1 O.s.p. o námietke zaujatosti sudcov Okresného súdu Bratislava III vznesenej zo strany žalobkyne.

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 10a ods. 1, 2 O.s.p. o dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov odvolacích rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky a o dovolaniach proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu rozhoduje iný senát tohto súdu.

Citované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku upravuje funkčnú príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o dovolaniach vtedy, ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu vydané v odvolacom konaní. Zhodne s tým je podľa § 236 ods. 1 O.s.p. spôsobilým predmetom dovolania len také rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým tento súd rozhodoval v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa.

Rozhodovanie krajského súdu o námietke zaujatosti podľa § 16 ods. 1 O.s.p. nemožno považovať za rozhodnutie odvolacieho súdu. Aby mohol krajský súd v zmysle citovaného zákonného ustanovenia o námietke zaujatosti rozhodnúť, musí zákonom vymedzeným postupom (§ 15, § 15a ods. 1 O.s.p.) predseda okresného súdu, alebo vec prejednávajúci sudca okresného súdu túto predložiť nadriadenému súdu (v danom prípade krajskému súdu). Nadriadený súd o tom, či je sudca vylúčený alebo nie rozhoduje nie na základe odvolania, ale na základe zákonom predpokladaného postupu nižšieho súdu. Krajský súd, resp. Najvyšší súd Slovenskej republiky, v daných prípadoch rozhodujú ako súdy vyššieho stupňa (v zmysle hierarchického usporiadania súdnej sústavy), teda ako súdy, ktoré v súdnej sústave zaujímajú vyššie postavenie.

Rozhodnutie krajského súdu o tom, či je určitý sudca okresného súdu vylúčený, je síce rozhodnutím konečným, ale vneseným mimo rámec inštančného postupu, kedy nerozhoduje ani ako súd prvého stupňa ani ako súd druhého stupňa. Proti takémuto rozhodnutiu nie sú potom zákonom pripustené žiadne opravné prostriedky, preto tu neexistuje ani žiaden funkčne príslušný súd, ktorý by mohol o takomto neprípustnom opravnom prostriedku rozhodnúť. K rovnakým záverom dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v obdobných veciach (R 40/1998, okrem toho sp. zn. 5 Cdo 34/2009, 4 Cdo 137/2012, 4 Cdo 138/2012 etc.).

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak do právomoci súdov patrí, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, preto muselo byť konanie podľa ustanovenia § 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. zastavené.

O trovách dovolacieho konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., pretože konanie bolo zastavené a nebol dôvod na použitie odseku 2 tohto ustanovenia.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. marca 2014

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová